

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

(Referanse må oppgis)
Vår referanse: 10/02250-2
Arkivkode: A00
Saksbehandler: Jan Sivert Jøsendal
Deres referanse: 201005682
Dato: 5.1.2011

Høringsuttalelse- evaluering av Senter for internasjonalisering av høyere utdanning (SIU)

Høring av evaluering av SIU

Kunnskapsdepartementet viser i sitt høringsbrev til evaluering av Senter for internasjonalisering av høyere utdanning (SIU), foretatt av NIFU STEP og Technopolis Group, og ber om innspill på følgende områder:

- 1) SIUs styringsmodell
- 2) SIUs rolle i arbeidet med internasjonalisering av høyere utdanning
- 3) SIUs rolle i arbeidet med internasjonalisering av grunnopplæringen
- 4) SIU som nasjonalt programråd for høyere utdanningssamarbeid
- 5) SIUs rådgivings-, utrednings- og servicefunksjon
- 6) SIUs arbeid med å profilere Norge som studie- og forskningsland i utlandet
- 7) SIUs samarbeid med andre aktører

Som kommunesektorens arbeidsgiver- og interesseorganisasjon vil KS først og fremst gi innspill på de områdene som er knyttet til kommunesektorens hovedansvar; grunnopplæringen. Vi merker oss imidlertid at høyere utdanning er viet stor plass i evalueringen selv om Kunnskapsdepartementet har bedt om anbefalinger "...særlig med henblikk på senterets rolle som kompetansesenter for skoler, skoleledelse- og eiere." (Rapport 30/2010:7). KS mener at navnet SIU bør beholdes, men at dette står for *Senter for internasjonalisering av utdanning*.

SIUs styringsmodell

KS deler evalueringens vurdering av en kompleks styringsmodell, og mener at en forenkling i stor grad bør gjelde programstyrene. De fire programstyrene under livslang læring - programmene, kan med fordel erstattes av ett programstyre som bør ha en helhetlig tilnærming til internasjonalisering av utdanning. Representasjonen i dette programstyret bør dekke alle områdene; barnehage, grunnskole, videregående opplæring hvor fag- og yrkesopplæring beholder sitt spesielle fokus, voksen opplæring og høyere utdanning. Det er

viktig at både arbeidsgiver/ eier-, arbeidstaker- og student/elevperspektivet er ivaretatt i programstyret, men organisasjonene må gjerne velge representanter fra praksisfeltet.

KS støtter Kunnskapsdepartementets forslag om å revurdere sammensetningen av SIU sitt styre slik at grunnopplæringen er representert i styret. Dersom SIU skal lykkes i rollen som kompetansesenter for grunnopplæringen, er det viktig at styret har en klar strategi for hvordan SIU kan nå denne sektoren. Dagens sammensetning av styret med representanter fra fire universitet/ høyskoler, en student, en ansatt ved SIU og en representant utpekt fra Kunnskapsdepartementet, ivaretar ikke SIUs mandat. KS ønsker å foreslå en representant i styret på vegne av sine medlemmer, skoleeierne. Det er viktig at vedkommende har innsikt i betydningen av globalisering og internasjonal påvirkning på utdanningssektoren slik at styret får tilført ny kompetanse om hvilken virkning internasjonalisering kan få lokalt i den enkelte kommune, skole og klasserom.

SIUs rolle i arbeidet med internasjonalisering av grunnopplæringen, samt SIUs rådgivings-, utrednings- og servicefunksjon

Fra 1. januar 2010 har SIU fått nye oppgaver som service- og kompetansesenter for skoler- og skolemyndigheter. I evalueringens drøfting av SIUs rolle som kompetansesenter vises det til en uklarhet i tolkningen av hva et kompetansesenter skal være og tre tilnærminger foreslås;

- 1) et nasjonalt kunnskapsenter som samler fakta og kunnskap om internasjonalisering,
- 2) et nasjonalt møtesenter for konferanser, seminar og lignende
- 3) et nasjonalt senter som produserer kunnskap selv og tilbyr landspesifikk ekspertise på internasjonalisering. Videre drøftes dette i lys av UH-sektor, i stedet for å ta utgangspunkt i grunnopplæringens behov (Rapport 30/2010:58).

Evalueringsrapporten peker senere på at sentrale myndigheter er bekymret for at skoler og skoleeiere mangler planer for hvordan den internasjonale dimensjonen ivaretas i lokale læreplaner og at lærere mangler kunnskap om relevante nordiske og europeiske program de kan søke på (Rapport 30/2010:72). KS vil derfor understreke betydningen av at Kunnskapsdepartementet og SIU tar utgangspunkt i grunnopplæringens behov når de bygger opp SIU sin rolleforståelse som kompetansesenter.

Høsten 2010 publiserte SIU et hefte, *Internasjonalisering i skolesektoren*, som gir en oversikt over variasjonen i internasjonal aktivitet i grunnopplæringen i ulike deler av landet. Skoleeiers engasjement, støtte og deltakelse er viet spesiell interesse i dette heftet som blant annet bygger på en spørreundersøkelse som har gått til alle kommuner og fylkeskommuner. De fleste fylkeskommuner og en del større kommuner har strategier og politiske vedtak om internasjonalisering, men strategiene er i liten grad knyttet til utdanningspolitiske satsingsområder, og få har tatt opp i seg den forståelsen av internasjonalisering som ligger til grunn for St. meld. nr. 14 *Internasjonalisering av utdanning*: Internasjonalisering er forankret både i formålsparagrafen og i læreplanverket, internasjonalisering skal være et tilsvarende svar til de utfordringer som globaliseringen medfører, og internasjonalisering skal øke utdanningens relevans og kvalitet.

KS mener at det er viktig at SIU følger opp funnene som presenteres i rapporten om internasjonalisering i skolesektoren. Kommuner og fylkeskommuner trenger å få tilgang til kompetanse om internasjonalisering av utdanning, men da må SIU i større grad profilere seg mot kommunesektoren som skoleeiere og balansere dette bedre i forhold til samarbeidet med høyere utdanning. SIU har et meget godt utgangspunkt for å kunne bidra med analyser og utredninger om internasjonalisering i utdanning gjennom den oversikt de får som

programkoordinator, gjennom sin kontakt med EU, Nordisk ministerråd, UNESCO og andre. Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet bør også kunne dra vekslers på analyser fra SIU og bidra til å markedsføre SIUs rolle som kompetansesenter overfor, blant andre, kommunesektoren.

SIUs samarbeid med andre aktører

Det er viktig at SIU samarbeider godt med andre aktører, både internasjonalt og nasjonalt. Kunnskapsdepartementet bør legge til rette for dette, men SIU må også aktivt innta denne samarbeidende rollen, noe de også i økende grad gjør. Når det gjelder SIUs arbeid inn mot skolesektoren, er det viktig å anerkjenne kommuner og fylkeskommuner som skoleeier. KS har allerede mange arenaer for samarbeid med kommunesektoren og kan være en god samarbeidspartner for SIU. KS og SIU samarbeider allerede om et nettverk for fylkeskommunene, men KS regionskontorer kan også bidra til å nå kommunene i det enkelte fylket. Her kan det være nyttig å danne trepartssamarbeid mellom SIU, KS regionalt og den aktuelle fylkeskommune. SIUs rapport om internasjonalisering av skolesektoren viser at det internasjonale arbeidet i fylkeskommunene i stor grad knyttes til den regionale utviklingsrollen. Kunnskapsdepartementet kan med fordel synliggjøre kvalitetsutviklingsperspektivet i internasjonalisering med hjemmel i Opplæringsloven § 13.3c.

Evalueringen viser at kommuner og fylkeskommuner bruker Comenius- og Leonardoprogrammene i så stor grad nå at det kan være behov for økt økonomisk støtte til disse programmene. KS støtter økt finansiell støtte i en fase hvor det arbeides for ytterligere internasjonalt engasjement i kommunesektoren.

Evalueringen viser imidlertid også at det er store skjevheter mellom distrikter og kommuner i å ta i bruk skoleprogrammene. Det er bl.a. en forutsetning at en skole har deltatt i Comenius-programmet for å kunne utveksle elever i det nye Comenius Individual Pupil Mobility. KS vil derfor understreke at en viktig oppgave for SIU vil være å informere og drive rådgivning for å få flere kommuner/skoler til å ta i bruk programmene.